

УДК 338.1

І.Б. Федішин, канд. економ. наук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПЛИВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ОБЛАСТІ

I.B. Fedyshyn, Ph.D.

INFLUENCE OF TOURISM OF TERNOPIL REGION ON IT'S ECONOMIC DEVELOPMENT

За декілька останніх десятиліть туризм переживає зростання і стає одним з найбільш швидко зростаючих секторів економіки в світі. У багатьох країнах наявність розвинутої туристичної галузі вважається більш важливим фактором для забезпечення соціально-економічного зростання аніж наявність виробництва. Що стосується України і Тернопільської області зокрема, то можна стверджувати, що туризм в нашій державі є слаборозвиненим і тому актуальним є розгляд даної проблематики на регіональному рівні, оскільки туристичний ринок Тернопільщини має потенціал і є каталізатором економічного зростання області, а тому повинен вважатися ключовим сектором для розвитку на макроекономічному рівні.

На заповідники та національні природні парки покладається виконання завдання створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів. Статистичні дані Тернопільської області свідчать про збільшення кількості заповідників та природних національних парків за період 2011-2014 рр. з 1 до 3, а також про збільшення їхньої площі відповідно (табл. 1) [1].

Таблиця 1.

Заповідники та природні національні парки Тернопільської області

	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Кількість заповідників і при-родних національних парків	1	1	1	1	1	3	3	3
Їхня площа, га	10454	10521	10521	10521	10521	17472	17472	27297

Все більшої популярності набувають природо-орієнтовані подорожі, тому ефективний менеджмент організації туризму в національних природних парках та облаштування інфраструктури туристичних і екскурсійних маршрутів, створення туристично-інформаційних центрів є серед першочергових завдань для суб'єктів різних форм власності, які працюють у сфері туризму в Тернопільській області. Однак, варто зауважити, що кількість туристів, обслуговуваних суб'єктами туристичної діяльності в області значно скоротилась із 36798 осіб у 2005 р. до 9066 осіб у 2014 р. (табл. 2) [1]. Очевидно такому стану справ сприяла нестабільна соціально-політична ситуація в країні, воєнні конфлікти, інфляція.

Аналіз сучасної ситуації на ринку туристичних послуг району дає підстави стверджувати, що ядром розвитку туризму залишатиметься м. Кременець як найбільший за людністю населений пункт, в якому концентрується діяльність туристичних агентств району.

Західний туристичний район охоплює Бережанський, Підгаєцький та Монастириський адміністративні райони, формується із Бережанського та Підгаєцько-Монастириського туристичних районів, окреслення зумовлено, передусім, різницею у

щільності інфраструктури. Через низьку забезпеченість закладами розміщення туристів, санаторного лікування та відпочинку, ресторанного господарства та дозволя район поки що не може привабити велику кількість туристів [2].

Таблиця 2.

Туристичні потоки в Тернопільській області, осіб

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності	24343	36798	19949	14164	12320	13490	9066
іноземні туристи	797	805	521	–	2	–	–

Продовження табл.2

туристи – громадяни України, які виїжджали за кордон	4347	3618	6039	5103	6035	7929	4691
внутрішні туристи	19199	32375	13389	9061	6283	5561	4375
Кількість екскурсантів	10238	21367	13719	5789	4705	3268	1371

Незважаючи на позитивні передумови розвитку туризму у Тернопільській області не вирішеними залишається низка проблем:

- незадовільний стан туристичних об'єктів;
- нерозвиненість мережі туристичних інформаційних центрів;
- відсутність просування бренду Тернопільщини як туристично-рекреаційного регіону;
- недостатність економічних, зокрема податкових та фінансово-кредитних стимулів для розвитку екотуризму області,
- недостатнє забезпечення професійними кадрами в галузі туризму

Таким чином основними аспектами при забезпеченні розвитку туристичного ринку Тернопільщини, на нашу думку, є:

- 1) створення механізму функціонування туристичного ринку області в умовах нестабільності, його сегментація, врахування сезонного характеру;
- 2) вивчення факторів, що впливають на попит в сфері туризму, і впливу цін і доходів на платоспроможний попит;
- 3) вивчення факторів, що впливають на пропозицію туристичних послуг, а також вивчення впливу цін і чинників нецінового характеру (інвестицій і інших нецінових детермінантів пропозиції);
- 4) залучення інвестицій в розвиток туристичної інфраструктури області, ремонт та укладення доріг у віддалені райони області з метою розвитку сільського туризму.

Дослідженню ефективного функціонування туристичної галузі доводиться стикатися з новими питаннями безпеки з метою підготовки майбутніх фахівців в галузі шляхом включення результатів досліджень в навчальні програми. Це може бути зроблено шляхом введення нових предметів (наприклад, керування ризиками в секторі туризму), або доповнення змісту вже існуючих предметів за допомогою нових знань про забезпечення безпеки та залучення необхідних інвестицій (наприклад, маркетинг, відносини зі споживачами, менеджмент туристичних маршрутів).

Література

1. Статистичний щорічник Тернопільської області за 2014 рік. За ред. Т. М. Гришук / Державна служба статистики України. Головне управління статистики у Тернопільській області – Тернопіль, 2015. – 447 с.
2. [Городиський Ю.](#) Проблеми і перспективи розвитку туризму у Тернопільській області / Ю. Городиський, А. Манько // [Вісник Львівського університету. Серія : Міжнародні відносини.](#) - 2012. - Вип. 29(1). - С. 36-42.